

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN JOHTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston hyväksymä syyskuun 18 p:nä 1996

1 §

Toimiala Helsingin kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa.

2 §

Kaupunginhallitus Kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Puheenjohtajan lisäksi valtuusto valitsee kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

(10.12.2008) 2a §

Konsernijaosto

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi konsernijaoston. Jaostossa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi jaoston jäsenen. (16.1.2013)

3 §

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat

Kaupungin johtamista varten on kaupunginhallituksen alaisena kaupunginjohtaja ja neljä apulaiskaupunginjohtajaa.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat muodostavat kaupunginjohtajiston, jonka tehtävänä on seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yksiköiden toimintaa, huolehtia konsernin johtamisen ja hallinnon yhtenäisyydestä sekä arvioida konsernirakenteen kehittämistarpeita. (8.6.2005)

4 §

Esittely

Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston kokouksissa kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja esittelevät toimialaansa kuuluvat asiat. Tarvittaessa kaupunginjohtaja ratkaisee, kenen esiteltäväksi asia kuuluu. (10.12.2008)

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluva asia sekä siirtää omaan toimialaansa kuuluvan asian esittely apulaiskaupunginjohtajalle.

Jos asia koskee sekä kaupunginjohtajaa että apulaiskaupunginjohtajia, asian esittelee puheenjohtaja. (10.12.2008)

5 § Kumottu. (18.3.2009)

6 § Kumottu. (18.3.2009)

7 §
Kaupunginvaltuuston toimivallasta johtuvat rajoitukset kaupunginhallituksen toimialaan (29.1.1997)

Kaupunginvaltuuston tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on säädetty tai määrätty tai mikäli tehtävää ei ole annettu muulle viranomaiselle,

- 1 päättää merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista,
- 2 hyväksyä kaupungin hankkeita koskevat hankesuunnitelmat, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa, (24.10.2001) (9.6.2004) (8.12.2010)
- 3 kumottu (26.9.2001)
- 4 kumottu (2.6.2010)
- 5 (26.1.2000) päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetusta kehittämisalueesta,
- 6 päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta, jos kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa eikä kysymys ole lunastusoikeuden käyttämisestä, (24.10.2001) (8.12.2010)
- 7 päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa, (24.10.2001) (8.12.2010)
- 8 päättää kaupungin maa- ja vesialueiden antamisesta vuokralle kerrallaan yli 30 vuoden ajaksi,
- 8a (8.12.2010) päättää maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaisesti asemakaavan toteutamisesta vanhentuneeksi,
- 9 päättää kaupungin irtaimen omaisuuden myymisestä sekä vastikkeettomasta tai alle käypää arvoa tapahtuvasta luovuttamisesta, jos omaisuuden arvo ylittää 5 milj. euroa, (24.10.2001)

- 10 hyväksyä johtosäntö toimivaltaa käyttävälle toimikunnalle ja sen alaiselle yksikölle,
- 11 (29.1.1997) päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan annettua asiasta lausuntonsa,
- 12 (26.11.1997) päättää taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden sosiaalihuollon asiakasmaksun tai terveydenhuollon potilasmaksun käyttöön ottamisesta tai tällaisen maksun käytöstä luopumisesta,
- 13 (26.11.1997) päättää taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän, kunnan harkinnassa olevan sosiaalisen tuen tai etuuden käyttöön ottamisesta tai käytöstä luopumisesta sekä
- 14 (26.11.1997) päättää perusterveydenhuollon jonkin osa-alueen ja erikoissairaanhoidossa jonkin erikoisalan sekä tietyn, suuruudeltaan merkittävän väestönsosan joidenkin terveysten palvelujen tuottamisen aloittamisesta ja lopettamisesta kaupungin omana toimintana.

8 §

Kaupunginhallituksen toimiala

Kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole määrätty muulle viranomaiselle. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen lukuun ottamatta sille muissa johtosäntöissä määrättyjä tehtäviä. (22.10.2003) (15.12.2004)

Lisäksi kaupunginhallitus

- 1 seuraa, että kaupungin toimielimet, virastot ja laitokset toimivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti, sekä vastaa kaupunkikonsernin ohjauksen ja konserni-valvonnan järjestämisestä, (10.12.2008)
- 2 asettaa osaltaan kaupungin toimielimille, virastoille ja laitoksille sekä niille yhteisöille, laitoksille ja säätiöille, joissa kaupungilla on määräysvaltaa, tavoitteita sekä seuraa niiden toteutumista, (10.12.2008)
- 3 päättää kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa koskevien virka- ja työehtosopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta sekä viraston

ja laitoksen päällikön ja osastotasaisen yksikön päällikön harkinnanvaraisesta palkkauksen pysyvästä tarkistamisesta,

- 4 myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen kunnallisverosta, kansaneläkevakuutusmaksusta, sairausvakuutusmaksusta ja kiinteistöverosta,
- 5 antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen,
- 6 kumottu, (8.12.2010)
- 7 (16.11.2005) päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen,
- 8 (24.10.2001) päättää liikelaitosten toimintaan liittyvien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta sekä hyväksyä osakassopimus, yhtiöjärjestys ja muut asiakirjat, (16.11.2005)
- 9 (8.12.2010) päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella ja saman lain mukaisista, kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista silloin, kun asiaan liittyy maankäytösopimus, (12.12.2012)
- 10 (8.12.2010) antaa lausunnon maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamishakemuksen johdosta silloin, kun toimivalta lain mukaan kuuluu valtion viranomaiselle. (12.12.2012)

(10.12.2008) 8a §
Konsernijaoston tehtävät

Konsernijaoston tehtävänä on kaupunginvaltuuston hyväksymää konserniohjetta sekä kaupunginhallituksen hyväksymiä muita konsernia koskevia ohjeita noudattaen

- 1 tehdä esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista sekä tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista tavoitteista,
- 2 seurata, että ne yhteisöt, laitokset ja säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvaltaa, toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien toiminnal-

listen ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti, sekä huolehtia konsernivalvonnan toteuttamisesta,

- 3 käsitellä tytäryhteisöjen ja konserniin kuuluvien säätiöiden seurantaraportit ja muutoinkin seurata niiden toimintaa,
- 4 määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksiin silloin, kun kokouksessa käsitellään hallintoelinten jäsenten tai tilintarkastajien valitsemista ja kun kaupungilla on yhtiöjärjestykseen, sääntöön tai sopimukseen perustuva oikeus nimetä jäseniä hallintoelimiin, sekä antaa ohjeita hallintoelinten jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta,
- 5 valita kaupungin edustajat säätiöiden, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden hallintoelimiin,
- 6 antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin, kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia,
- 7 käyttää osakkeenomistajalle kuuluvaa päätösvaltaa silloin, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä ja kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia,
- 8 tehdä vaatimus ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen koollekutsumiseksi.

Konsernijaosto voi yksittäistapauksessa saattaa toimivaltaansa kuuluvan asian kaupunginhallituksen päätettäväksi.

9 §

Kaupunginjohtajan toimiala

Kaupunginjohtaja (Kj) johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa. Apulaiskaupunginjohtajasta on toimialallaan soveltuvien osin voimassa mitä kaupunginjohtajasta on määrätty.

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat kaupungin toiminnan ja talouden yleissuunnittelu, henkilöstöpolitiikka, elinkeinoasiat, valmiussuunnittelu, talousarvion valmistelu ja sen noudattamisen valvonta, sisäinen valvonta sekä taloushallintoon liittyvät asiat

yleensä ja riippumatta siitä, mitä lautakuntaa, virastoa tai laitosta asia koskee.

Kaupunginjohtajan tulee lisäksi huolehtia asioista, jotka tämän johtosäännön mukaan eivät kuulu apulaiskaupunginjohtajan toimialaan tai jotka sivuavat kahden tai usean apulaiskaupunginjohtajan toimialaa.

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi asiat, jotka koskevat

- Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokuntaa,
- Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokuntaa,
- kaupunginkansliaa
- taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokuntaa ja
- tarkastuslautakunnan yleishallintoa. (10.12.2008)
(2.6.2010)

10 §

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan (Kaj) toimialaan kuuluvat kaavoitusta ja muuta maankäytön suunnittelua koskevat asiat sekä kiinteistötoimi, rakennusvalvonta, asuntopolitiikka ja asuntoasioiden hoitaminen.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi asiat, jotka koskevat

- asuntolautakuntaa ja asuntotuotantoa,
- kaupunkisuunnittelulautakuntaa,
- kiinteistölautakuntaa ja
- rakennuslautakuntaa.

11 §

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan (Sj) toimialaan kuuluvat sivistystoimi sekä työllisyys- ja maahanmuuttopolitiikka riippumatta siitä, mitä lautakuntaa, virastoa tai laitosta asia koskee. (12.5.2004) (x.x.2013)

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi asiat, jotka koskevat

- eläintarhan johtokuntaa
- henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokuntaa

- kaupunginmuseon johtokunta
- kaupunginorkesterin johtokuntaa
- kulttuuri- ja kirjastolautakuntaa
- liikuntalautakuntaa
- nuorisolautakuntaa
- opetuslautakuntaa
- taidemuseon johtokuntaa
- tietokeskusta
- työterveyskeskusta ja
- työväenopistojen johtokuntia. (18.6.2008)

12 §

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan (Stj) toimialaan kuuluvat sosiaali- ja terveystointa sekä varhaiskasvatustointa koskevat asiat. (29.3.2000) (30.8.2000) (15.12.2004) (6.6.2012)

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi asiat, jotka koskevat

- sosiaali- ja terveyslautakuntaa ja
- varhaiskasvatuslautakuntaa. (29.3.2000) (6.6.2012)

13 §

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala (18.6.2003)

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan (Ryj) toimialaan kuuluvat kaupunkiympäristön kestävydestä, toimivuudesta, ylläpidosta ja turvallisuudesta huolehtiminen sekä julkinen liikenne riippumatta siitä, mitä lautakuntaa, virastoa tai laitosta asia koskee. (18.6.2003)

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi Brysselin EU -toimiston sekä Moskovan ja Pietarin toimistojen toimintaan kuuluvat asiat. (x.x.2013)

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, hakea kaupungin puolesta Euroopan Unionin rahoitusta, riippumatta siitä, mitä virastoa tai laitosta asia koskee. (x.x.2013)

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi asiat, jotka koskevat

- liikennelaitos-liikelaitoksen johtokuntaa,
- Palmia-liikelaitoksen johtokuntaa,

- pelastuslautakuntaa,
- teknisen palvelun lautakuntaa,
- yleisten töiden lautakuntaa ja
- ympäristölautakuntaa. (10.12.2008) (2.6.2010)

14 §

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan tehtävät

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on kunkin toimialallaan

- 1 johtaa, valvoo ja kehittää kaupungin hallintoa sekä vastata siitä, että asetetut tavoitteet saavutetaan,
- 2 seurata lautakunnan, viraston ja laitoksen toimintaa sekä antaa viraston ja laitoksen päällikölle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä,
- 3 huolehtia kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa,
- 4 ottaa tarvittaessa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi asia, jossa asianomainen viranomaisen on tehnyt päätöksen,
- 5 tehdä esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtia näihin rinnastettavista muista asioista, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, (27.8.2003)
- 6 kumottu (27.8.2003)
- 7 päättää virka- ja työehtosopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta virastopäälliköiden osalta.

Lisäksi apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on toimialallaan antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, ellei ohjeiden antaminen kuulu kaupunginhallituksen konsernijaostolle tai kaupunginjohtajalle. (10.12.2008)

15 §

Kaupunginjohtajan tehtävät

Kaupunginjohtajan tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle tai ellei toisin ole määrätty

- 1 päättää kaupungin markkinointia sekä suhde- ja tiedustustoimintaa koskevista asioista,
- 2 antaa virastojen ja laitosten hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita,
- 3 antaa, tarvittaessa asianomaisia viranomaisia kuultaan, ympäristönsuojelulain 102 §:n nojalla kaupunginhallituksen hyväksymien ilmanlaadun turvaamista koskevien päätösten perusteella määräyksiä liikenteen rajoittamisesta ja pölynsidontatoimenpiteisiin ryhtymisestä sekä joukkoliikenteen maksuttomuudesta, (16.11.2005)
- 4 antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin ellei kysymyksessä ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia, (10.12.2008)
- 5 määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksiin silloin, kun kaupungilla ei ole yhtiöjärjestykseen, sääntöön tai sopimukseen perustuvaa oikeutta nimetä jäseniä hallintoelimiin, tai kun kaupungilla on tällainen oikeus, mutta kokouksessa ei käsitellä hallintoelinten jäsenten nimeämistä tai tilintarkastajien valintaa, (10.12.2008)
- 5a (10.12.2008) käyttää osakkeenomistajalle kuuluvaa päätösvaltaa silloin, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä ja kun kysymyksessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia,
- 6 päättää kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti kaupungin rahavarojen sijoittamisesta,
- 7 päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta,

- 8 päättää kaupungin saatavien vakuudeksi vahvistettujen kiinnitysten etusijajärjestyksen muuttamisesta sekä kaupungin myöntämien lainojen ja antamien takausten ylivakuutena olevien vakuuksien palauttamisesta,
- 9 (9.4.2008) hyväksyä pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintojen kilpailutusohjelma,
- 10 myöntää vapautus kaupungille tulevien maksujen, korvausten ja muiden saatavien suorittamisesta,
- 11 asettaa kahden tai useamman kaupunginjohtajiston jäsenen toimialaa käsittelevät työryhmät,
- 12 päättää kaupunginhallituksen hallinnassa olevien huonetilojen luovuttamisesta ulkopuolisten käytettäväksi,
- 13 päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi,
- 14 hakea ja ottaa vastaan kaupungille tulevia valtion perintöjä samoin kuin ottaa vastaan kaupungille testamentattu tai lahjoitettu omaisuus,
- 15 päättää irtaimen omaisuuden siirrosta kaupungin virastolta tai laitokselta toiselle,
- 16 huolehtia kaupungin vakuutusasioiden hoitamisesta,
- 17 hakea kaupungin puolesta valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet sekä

16 §

Estyneenä oleminen

Kaupunginjohtajan tai apulaiskaupunginjohtajan ollessa estyneenä taikka viran ollessa avoinna hoitavat siihen kuuluvia tehtäviä virantoimituksessa olevat johtajat kaupunginhallituksen määrämällä tavalla, ellei kaupunginvaltuusto viran ollessa avoinna tai poissaolon kestäessä kahta kuukautta pitemmän ajan määrää siihen sijaista virkaa hoitamaan.

17 §

Pätevyysvaatimukset

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

18 §

(18.6.2003) Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan valinta

Kaupunginjohtajan valinnasta on säädetty erikseen. Apulaiskaupunginjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto.

19 §

Päätösluetteloiden pitäminen

Kumottu. (16.11.2005)

Johtosääntö tulee voimaan 1.1.1997.
